

FRPL/268/2024/JP

29.02.2024 r.

Ministerstwo Zdrowia
Departament Zdrowia Publicznego
Ul. Miodowa 15
00-952 warszawa

Szanowni Państwo,

W odpowiedzi na pismo z dnia 13 lutego 2024 o numerze ZPR.6621.16.2024JK przesyłamy opinię Fundacji Rodzić po Ludzku.

Fundacja pozytywnie ocenia fakt, że Ministerstwo Zdrowia interesuje się i wykazuje chęć działania na rzecz poprawy dostępności do edukacji kobiet w okresie okołoporodowym. Aby zwiększyć dostępność do edukacji w okresie okołoporodowym, proponujemy następujące kroki:

- Inicjowanie kampanii medialnych informujących o możliwości korzystania z bezpłatnej szkoły rodzenia.
- Opracowywanie plakatów informujących o zajęciach w przychodniach i poradniach.
- Przeprowadzanie kampanii edukacyjnych wśród świadczeniodawców przypominających o obowiązku informowania o opiece położnej POZ.

Fundacja krytycznie ocenia możliwość stworzenia nowego świadczenia gwarantowanego w ramach ambulatoryjnej opieki specjalistycznej. W naszej opinii ważne jest bowiem wzmacnianie działań, które wspierają ciągłość opieki nad kobietą w ciąży w jej najbliższym otoczeniu - naturalnym środowisku. Przeniesienie zajęć szkoły rodzenia do ośrodków specjalistycznych może być barierą dla kobiet z mniejszych miejscowości w docieraniu na regularne cotygodniowe zajęcia w szkole rodzenia.

Poznanie położnej POZ, nawiązanie relacji w ciąży, przygotowanie do porodu i macierzyństwa dają kobietom większe poczucie bezpieczeństwa. Jest to kluczowe również dla relacji kobiety z położną po narodzinach dziecka. Położna POZ może stanowić ogromne wsparcie dla młodej matki, szczególnie gdy nie ma dostępu do wsparcia ze strony bliskich. Dodatkowo należy zauważyć, że przy tak niskiej wycenie pracy położnych POZ jaką obecnie mamy, odebrałoby się położnym możliwość dodatkowego zarobku, co będzie kolejnym sygnałem ostrzegawczym dla osób wybierającym zawód położnej. W naszej opinii

należałoby zwiększyć wyceny edukacji przedporodowej, tak by położne mogły przygotowywać atrakcyjne materiały edukacyjne i nie musiały korzystać ze wsparcia komercyjnych firm, które w zamian za prezenty dla szkoły rodzenia mają możliwość prezentacji swoich produktów.

Optymalną liczbą uczestników jest 6-7 par, dodatkowa stawka za poradę edukacyjną wynosi 36.06 zł. Kwota ta ma wystarczyć na pokrycie kosztów wynajęcia lokalu, kosztów eksploatacyjnych związanych z prowadzeniem grupy dla 12-14 osób oraz kosztów związanych z prowadzeniem zajęć dla grupy – materiały edukacyjne. Jeśli do prowadzenia zajęć będzie potrzebny dodatkowy specjalista, to dochodzi również koszt jego wynagrodzenia. Standardowy koszt prowadzenia warsztatów dla osób dorosłych, to ok. 150–250 zł za godzinę zajęć. Podsumowując, przy tak niskiej wycenie tej procedury, naszym zdaniem szkoły rodzenia prowadzą wyjątkowe pasjonatki lub osoby, które na masową skalę prowadzą zajęcia. W tej opcji trudno mówić o wysokiej jakości usługi oraz o indywidualnym podejściu do osoby. W mniejszych miejscowościach bardzo trudno zebrać tak liczne grupy i zdarza się, że w spotkaniach uczestniczą 3-4 pary. Chcemy podkreślić, że koncepcja „szkoły rodzenia”, czyli przygotowanie do porodu i macierzyństwa w formie grupowej ma bardzo dużo udokumentowanych korzyści zdrowotnych i takie działania należy kontynuować. Naszym zdaniem jednak nie da się stworzyć nowoczesnej i atrakcyjnej szkoły rodzenia w ramach tak niskiej wyceny.

Odnosząc się do organizacji szkoły rodzenia, uważamy, że położna jest specjalistką w promocji zdrowia i posiada wszystkie niezbędne kwalifikacje do prowadzenia zajęć edukacyjnych dla kobiet. Nie ma potrzeby zatrudniania specjalistów z innych dziedzin, nie należy ich też obciążać dodatkowymi zadaniami. Szczególnie chcemy zaznaczyć, że nie widzimy potrzeby by lekarze anestezjolodzy prowadzili zajęcia w szkole rodzenia. Przy tak dużym obciążeniu nie warto dokładać im kolejnej pracy. Położna ma wystarczającą wiedzę o tym jakie rodzaje znieczulenia dostępne są dla kobiet w porodzie oraz o wskazaniach, przeciwwskazaniach i możliwych konsekwencjach. Uważamy, że korzystne by było, by osoby prowadzące zajęcia w szkole rodzenia posiadały wiedzę i umiejętności w zakresie metodologii prowadzenia zajęć dla dorosłych.

Co do optymalnego terminu rozpoczęcia zajęć w szkole rodzenia, sugerujemy zmianę standardów organizacyjnych opieki okołoporodowej. Po stwierdzeniu ciąży, lekarz powinien od razu skierować kobietę do położnej POZ, co umożliwi rozpoczęcie edukacji zdrowotnej już na wczesnym etapie ciąży. Edukacja okołoporodowa to proces, w naszej opinii zajęcia w ramach grupowych spotkań powinny trwać co najmniej 2 miesiące.

Ważne jest również, aby kobieta mogła zapoznać się z miejscem porodu. Dlatego położna prowadząca edukację przedporodową powinna mieć wiedzę na temat organizacji opieki w okolicznych placówkach i dzielić się nią podczas zajęć. Współpraca położnej POZ ze szpitalem byłaby korzystna dla wszystkich stron i warto zmienić zapisy standardu opieki okołoporodowej w tym zakresie.

W naszej opinii edukacja przedporodowa jest już finansowana przez NFZ. Odbywa się to poprzez położne POZ i nie widzimy potrzeby zmiany tej sytuacji. Uważamy, że byłoby korzystne nawiązywanie współpracy szpitali z położnymi POZ z najbliższej okolicy w ramach edukacji przedporodowej.

Podsumowując, uważamy, że zwiększenie dostępności do edukacji przedporodowej poprzez istniejącą strukturę, wzmocnienie relacji między kobietami a położnymi POZ oraz wsparcie dla naturalnej ciągłości opieki nad kobietą w ciąży przyniosą korzyści zarówno kobietom, jak i systemowi opieki zdrowotnej.

Pragniemy zauważyć, że konieczne są bardzo pilne zmiany systemowe poprawiające sytuację położnych POZ.

2 pasztecian

PREZES
FUNDACJI RODZIĆ PO LUDZKU

Joanna Pietrusiewicz
Joanna Pietrusiewicz